

gjøre det ønskeligt at vedblive med Naturalarbeidet, og for ikke at fremkalde nogen bestemt Modstand mod det Forslag, som jeg har tilladt mig at gjøre, har jeg troet at burde gjøre denne Tilføielse, hvorved jeg har haabet lettere at kunne opnaae det ærede Things Tilslutning. — Med Hensyn til det Tilsyn, der i § 11 er bestemt at skulle føres af Amtsraadet, har jeg ogsaa troet, at det vilde være af Interesse, om det var bestemt, at Naturalarbeide kun maatte bibeholdes med Amtsraadets Billigelse. Dette Tilsyn af Amtsraadets Medlemmer haaber jeg iøvrigt maa blive saa ringe som muligt; det er selvsølgelig meget vanskeligt at føre et saadant Tilsyn og paavise, at Veiene i et vist Sogn nu ere i en saadan Tilstand, at man gennem Multer eller paa anden Maade maa søge at faae en Forandring tilveiebragt; men derimod forekommer det mig, at der vilde være en let og hensigtsmæssig Afgang for Amtsraadet til at influere paa Veivæsenet i Sognene, naar det laa i Amtsraadets Haand for de Steder, hvor man ikke udførte Arbeidet paa tilfredsstillende Maade ved Naturalarbeide, at tage den Bestemmelse, at Arbeidets Udførelse paa denne Maade skulde ophøre, og at man skulde gaae over til dets Udførelse efter Licitation, idet Erfaringen har lært, at i de Sogne, hvor Licitation er indført, forbedres Veiene Aar for Aar, medens Befolkningen, naar den engang har vænnet sig til denne Udgift, med Glæde føler sig befriet fra det Arbeide, som saa ofte har forstyrret dens Bedrift. — Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det ærede Thing at gaae ind paa dette Forslag, som jeg ikke antager kan være af nogen særdeles radical Betydning, men som vil være en Støtte for de Mænd i Sogneraadene, som ville virke for at faae gode Veie, idet det som almindelig Regel udtaler, at Licitationsarbeide er det, der skal anvendes ogsaa paa Biveiene.

Udsig: Den ærede 3die Landsstingsmand for 9de Kreds (Mourier-Petersen) har tilligemed mig stillet et Ændringsforslag om, at 4de Stykke i § 6 skal udgaae, hvoraf da altsaa Følgen vil være, at det med Hensyn til de Forhold, som denne Deel af § 6 omhandler,

vil have sit Bestaaende ved den nærværende Lovgivning. Det er forekommet os, at der i denne Lov, som jo handler om en forandret Administration af Veivæsenet, som saaledes jo i egentlig Forstand er en administrativ Lov, ikke i og for sig kunde siges at være nogen Nødvendighed for eller nogen speciel Anledning til at inddrage Spørgsmaal, der angaae private Eiendomsforhold, private Retsforhold, der kunne finde Sted mellem Private paa den ene Side og det Offentlige paa den anden Side med Hensyn til Veivæsenet, estersom der efter vor Formening ikke tidligere i disse Forhold har været Noget, der kunde siges at være til Hinder for Veivæsenets rette Bestyrelse. Imidlertid vilde jo den Omstændighed, at de Forhold, som denne Deel af § 6 omhandler, ikke nødvendigviis henhøre til Lovens egentlige Gjenstand, i og for sig ikke være til Hinder for, at der optoges Noget desangaaende, hvis der i sig selv ikke lod sig gjøre nogen Indvending imod den nye Bestemmelse; men det forekommer os, at den nye Bestemmelse lider af en vis Uklarhed, og at den i alt Fald vil kunne give Anledning til Misforstaaelser, som kunde være temmelig uheldige. Bestemmelsen i sidste Stykke af § 6 deler sig i to Dele. Den første gaaer ud paa, at naar Nogen formener, at en Veie, der er optagen som offentlig, tilhører ham alene eller i Forening med Andre som privat, skal han kunne gjøre sin Anke i den Anledning gjældende ved Domstolene. Der kan ikke være nogen Tvivl om, at dette allerede har været hjemlet ved den nu bestaaende Lovgivning, og der kan heller ikke være nogen Tvivl om, at det fremdeles bør være saaledes og ikke vel kan være anderledes, og, om det altsaa forsaavidt paa den ene Side ikke er nødvendigt, at der i Loven indfattes en ny Bestemmelse derom, vil der paa den anden Side jo ikke kunde gjøres nogen Indvending mod dens Indhold. Men Paragraphen indeholder endvidere en anden Bestemmelse, nemlig den, at, naar Nogen formener, at der tilkommer ham Færdseksret over en offentlig Veie, der er bestemt til at skulle nedlægges, da kan han gjøre sin Ret gjældende ved Domstolene. Det er denne Bestemmelse, som er forekommen os at være uklar. Dersom Meningen er den, at